

Arbets- och näringsministeriet
PB 32
00023 STATSRÅDET
kirjaamo@tem.fi

Hänvisning
TEM/1657/00.04.01/2017

Kontaktperson
Sophie Mecklin

Ärende
**BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OM UTKAST TILL
REGERINGENS PROPOSITION MED FÖRSLAG
TILL LAGAR OM ÄNDRING AV LAGEN OM IN-
TEGRITETSSKYDD I ARBETSLIVET OCH 10 § I
LAGEN OM KONTROLL AV BROTTSLIG BAK-
GRUND HOS PERSONER SOM ARBETAR MED
BARN**

Begäran om utlåtande

Arbets- och näringsministeriet ber om ett utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om integritetsskydd i arbetslivet och 10 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn.

I propositionen föreslås att det i lagen om integritetsskydd i arbetslivet görs sådana ändringar som beror på den allmänna dataskyddsförordningen och upphävandet av personuppgiftslagen. Dessutom föreslås vissa andra ändringar i lagen om integritetsskydd i arbetslivet. I propositionen föreslås också att det i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn görs en justering som beror på ett förslag till ändring av strafflagen. Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

Lagstiftningsbehörigheten gällande integritetsskydd i arbetslivet

Landskapet har enligt 18 § 1, 2 och 4 punkterna i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, landskapets tjänstemän och kommunernas förvaltning. Landskapet har även lagstiftningsbehörighet gällande näringsverksamhet med vissa undantag och främjande av sysselsättningen enligt 18 § 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen.

Riket har enligt 27 § 21 punkten och 29 § 1 mom. 6 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om arbetsrätt och arbetsavtal med vissa undantag samt samarbete inom företag.

Till rikets lagstiftningsbehörighet hör enligt 27 § 1 punkten i självstyrelselagen även stiftande, ändring och upphävande av grundlag samt avvikelse från grundlag. I 2 kapitlet i grundlagen regleras de grundläggande fri- och rättigheterna. I 2 kap. 10 § i grundlagen berörs skyddet för privatlivet och personuppgifter omfattas av bestämmelsen, enligt vilken var och ens privatliv, heder och hemfrid är tryggade. Enligt bestämmelsen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag.

Riket har enligt 27 § 4 och 26 punkterna även lagstiftningsbehörighet gällande förhållandet till utländska makter och utlänningslagstiftningen med vissa undantag.

Lagstiftningsbehörigheten gällande kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

Enligt 18 § 1 och 4 punkterna i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar samt om kommunernas förvaltning och kommunernas tjänsteinnehavare. Landskapet har enligt 18 § 13 och 14 punkterna i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om socialvård, som även innefattar barnskydd, samt undervisning, idrott och ungdomsarbete.

Riket har enligt 27 § 30 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om behörigheten att vara verksam inom hälso- och sjukvården. Enligt 27 § 21 punkten i självstyrelselagen har riket även lagstiftningsbehörighet i fråga om arbetsrätt med vissa undantag.

Enligt 27 § 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om straffrätt och rättskipning med vissa undantag. Med stöd av dessa lagrum faller regleringen av straffregister inom rikets behörighet.

Behörighet och lagstiftning gällande skyddet för personuppgifter i landskapet

Lagstiftningsbehörigheten i fråga om behandling av personuppgifter prövades i samband med att landskapet fick sin första lagstiftning om personregister för landskaps- och kommunalförvaltningen i början av 1990-talet. Varken personregister eller dataskydd fanns angivet som ett särskilt lagstiftningsområde i den då gällande självstyrelselagen, vilket även är fallet i den gällande självstyrelselagen. Högsta domstolens prövning vid lagstiftningskontrollen gjordes i förhållande till ett landstingsbeslut enligt vilket i riket gällande personregisterlag och personregisterförordning skulle gälla i landskapet, dock enbart i förhållande till rättsområden inom den privata sektorn där landskapet hade lagstiftningsbehörighet. Högsta domstolen konstaterade i sitt beslut från den 27 juni 1991 att då personregisterlagen innehåller allmänna stadganden om personregister kommer den att beröra ett stort antal rättsområden. Högsta domstolen nämnde arbetsavtal, arbets- och bostadsförmedling samt, med vissa begränsningar, näringsrätten som exempel på områden inom landstingets behörighet som skulle komma att beröras av dessa allmänna stadganden om personregister. Landskapsregeringen tolkar högsta domstolens utlåtande så att landskapet har behörighet gällande skyddet av personuppgifter inom de rättsområden som landskapet annars också har behörighet inom enligt självstyrelselagen.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen konstaterar att den rikslagstiftning som föreslås torde beröra rättsområden inom rikets och landskapets behörighet. Ändringarna är främst av teknisk natur med anledning av dataskyddsreformen.

Då det gäller skyddet för personuppgifter har landskapsregeringen lagstiftningsbehörighet inom landskaps- och kommunalförvaltningen. Ålands landskapsregering har den 8 mars 2018 till Ålands lagting överlämnat lagförslag gällande dataskydd inom landskaps- och kommunalförvaltningen (LF 14/2017-2018). Det föreslås inte någon grundläggande förändring i den lagstiftningsmodell som ska ligga till grund för skyddet av personuppgifter inom landskapets lagstiftningsbehörighet. Enligt lagförslaget ska det allmänna skyddet av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen på Åland basera sig på dataskyddsförordningen och en landskapslag som kompletterar förordningens bestämmelser.

Delar ur lagen om integritetsskydd i arbetslivet har gjorts gällande genom landskapslagstiftning. Landskapsregeringen anser att lagförslaget är godtagbart och har ingenting ytterligare att kommentera gällande utkastet till regeringens proposition.

Minister

Nina Fellman

Jurist

Sophie Mecklin